

No dramatitzem més del compte

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

❖ L'única cosa destacable que ha passat al Parlament és que d'una vegada per totes s'ha materialitzat allò que s'estava produint des de fa molt de temps, és a dir: la ruptura ideològica i estratègica (i la declaració d'hostilitats total) entre les dues principals formacions de l'independentisme català, JxCat i ERC. Amb molta solemnitat i amb molt d'estrepit, perquè la política catalana pot no ser productiva ni eficient, però a solemne i estrepitosa no la guanya ni l'espanyola, que ja és dir. Per tant, la cosa s'ha produït amb molt de dramatisme, molta pompa i molta paraula altisonant, com si als protagonistes de l'estripada els sorprendés aquest desenllaç que ells mateixos anaven preparant des de feia molts de mesos.

❖ S'acaben un govern i una legislatura, una altra cosa és que s'acabi una etapa. ERC sembla haver prioritzat la nova majoria d'esqueres (el nou tripartit, com li diuen molts) que s'insinua amb l'acord polític al govern d'Espanya, i amb els acords pressupostaris a la Generalitat i a l'Ajuntament de Barcelona (a aquest últim s'hi havia acabat sumant, a contrària, JxCat). Però també pot succeir que una convocatòria electoral deixi republicans i postconvergens en una correlació de forces molt semblant a l'actual, amb un avantatge a favor d'una opció o l'altra tan lleuger que no els quedi altra sortida que haver de tornar a sumar per formar majoria. Si el que s'acaba formant és una majoria d'ERC amb socialistes i comuns, tampoc seria la fi del món. S'intentaria entrar en una fase de desescalament del conflicte entre Catalunya i Espanya, i també de reversió de la judicialització de la política, sota el bombardeig constant de la triple extrema dreta espanyolera. Per cert, unes noves eleccions a Catalunya sí que comportaran gairebé segur un canvi substancial per a Ciutadans, que segons les enquestes passaran de ser la primera força al Parlament a ser la quarta o la cinquena. També pot significar l'entrada de Vox a la cambra, i, en general, un redimensionament a la baixa del nacionalisme espanyol dins la política catalana. Es podria produir, en resum, un desinflatament que molts consideren positiu o desitjable, per sortir de l'estancament actual.

❖ I la independència? Causa una certa sorpresa, per no dir una altra cosa, veure l'espai de JxCat acusar Roger Torrent i ERC de traïdors amb tanta vehemència, per haver renunciat (els republicans en diran "aparcament momentàniament") a un objectiu al qual els postconvergens també han renunciat fa temps. L'únic que queda de l'antiga aliança que va tirar endavant l'anomenat esperit de l'1-O (avui dimarts els seus protagonistes seran presents al Parlament, en una altra jornada intensa) és precisament la competició més que ferotge entre els seus dos membres més grans per l'hegemonia independentista. A la CUP ningú li pregunta res perquè no la disputa, aquesta hegemonia. Algú hauria de concentrar-se a fer sortir els presos polítics de la presó i a fer tornar els exiliats a casa seva.

A peu d'obra

MARIA SISTERNAS

ARQUITECTA
I CONSULTORA

convertit al sector serveis: la consultoria, el disseny, l'assessorament o l'àmbit digital. Hi ha menys risc, es passa menys fred i són professions més ben valorades socialment. Però les ciutats necessiten obres i un volum suficient perquè s'hi puguin dedicar operadors grans i sobretot petits, per a qui els marges són molt menors per a riscos molt semblants.

Quan era petita, a les vacances d'estiu, els meus plans consistien a acompanyar els meus pares a la feina. La meva mare em duia a l'escola on encara fa de mestra, i jo ordenava els llapis, els suros, les taules i els papers mentre ella assistia als claustres de professors. El meu pare, arquitecte, de tant en tant em duia a l'obra. Em fascinaven les construccions encara sense parets, amb escales a mig construir, tubs travessant parets i forjats sense ordre aparent i l'acumulació d'operaris i tècnics que anaven i venien amb una idea claríssima del que havien de fer, encara que jo era incapaç de trobar-hi una lògica ni una seqüència aparent. Eren visites llargues, que podien durar tot un matí i acabaven amb el meu pare dibuixant a les parets, als tovallons dels entrepans o a les improvisades taules de les casetes d'obra. Les obres són plenes de perill, perquè la maquinària pesant és inestable i hi intervenen persones molt diverses a destemps, però alhora són llocs excepcionals, perquè s'hi fan espais per viure.

El sector de la construcció s'està professionalitzant i necessita millo-

rar els processos per reduir riscos i ineficiències. Però, en general, és un sector que ha pagat els plats trencats dels excessos d'un sector financer que ha comprat, venut i revenut pisos sense assumir les responsabilitats que requereix treballar cada dia a peu d'obra. Reivindicar l'obra sobre el negoci de la compravenda és essencial per evitar la temptació d'associar sistemàticament la construcció a l'especulació. També cal valoritzar els industrials que proveeixen les obres de materials més ecològics, més innovadors i amb més prestacions, ajustant-se a una competència salvatge. Que hi hagi poques obres és mala notícia perquè redueix la sortida de moltes solucions produïdes localment i amb mà d'obra altament qualificada, encareix els preus i penalitza la innovació. Si aquí no hi ha un teixit industrial lligat a la construcció, acabarem posant finestres construïdes al Japó i panells de fusta americana, amb pisos acabats a preus de llogater europeu.

La ciutat de Barcelona té diversos projectes d'habitatge aturats. La Marina del Prat Vermell no acaba d'arrencar, la Sagrera no avança, dels habitatges de la Maquinista no se'n parla perquè seria escandalós explicar-ne els motius i no hi ha cap objectiu quantificable sobre el nombre d'habitatges públics i privats que s'han de tirar endavant cada any com a mínim per fer front a l'emergència habitacional. Ningú no sembla estar disposat a assumir la responsabilitat de fer complir l'agenda de regenerar el parc d'habitatges de la ciutat. El sector de la construcció, i per extensió les professions liberals vinculades al disseny o la indústria, operaria amb més solvència si es pactés per assolir aquestes xifres mínimes i es vetllés perquè es complissin els objectius. Queda tant de camí que només espero que, passat el temporal, els qui l'han patit a peu d'obra se sentin una mica més reconeguts per les responsabilitats que han entomat.

DE FIT A FIT

Geners costeruts

«Cada generació, sens dubte, es creu destinada a refer el món. La nostra ha d'impedir que el món es desfaci»

Albert Camus

Gener anuncia, gairebé sempre, que tot continua igual i que res no ha canviat. Vides arrendades a la ciutat que ja no és dels prodigis, el preu que ja es paga per viure a Barcelona, de mitjana de lloguer, ja supera els 1.000 euros al mes. Felicitats maldestres a tots els que l'han fet possible i maleïdes les gràcies dels que han dedicat tants ingents esforços a assolir-lo. Furetejant el gener costerut perpetu a què ens volen condemnar, caldria recordar que el sou del 32% dels treballadors de la mateixa ciutat arriba, amb sort i com a molt, a mileurista. Vida *riders*, barri *kelly* i avinguda fons voltor en la ciutat negoci. La gota malaia diària, l'escopidora de dades quotidiana, no para i no descansa. Cada setmana coneixem alguna nova dada que sacrifica el present en nom del futur o que sacrifica el futur en nom del present, tant se val. L'efecte –devastador, degradador, depredador, envilidor– és el mateix. Gener es desboca escopint que la política ja no modula els mercats, sinó que és tot el contrari: cada hora, per impossibilitat de pagar el lloguer, una família perd casa seva en aquest país. Cada hora és gener precari per a una família més.

Fa més de cent anys, Chesterton, com a profecia, escrivia i advertia: “No s'ha d'augmentar ni un penic el salari de ningú; no s'ha d'escurçar ni en una hora el dia laboral de ningú; atès que això podria endarrerir el

dolç i ràpid procés pel qual i ben aviat tot a la Terra pertanyerà als seus sis habitants amb menys escrúpols”. Davos, gener 2020, tot s'ha complert. La desigualtat que tot ho esbotza retruny arreu. Informe Oxfam sobre l'extrema riquesa: 2.153 multimilionaris acumulen més riquesa que 4.600 milions de persones. El 2017 l'1% més ric dels espanyols ja posseïen el 25,1% de la riquesa total de l'Estat. A Catalunya, el 20% més ric de la societat catalana disposa de 5,2 cops més que el 20% més pobre.

Al capdavant, la dècada de la crisi ha estat una dècada perduda en la lluita contra les desigualtats, és a dir, una dècada submissa guanyada per la voracitat desbocada dels mercats. La recuperació social és un miratge. I gener s'assembla massa a cada gener: mentre sabem que els primers tres trimestres del 2019 les empreses de l'Íbex-35 ja tenien uns beneficis nets de 26.087 milions, ens aclarien, alhora, que la pobresa assalariada ja enxampa a Catalunya el 16,6%. 575.000 treballadors i treballadores que no saben com arribaran a finals de mes. Mentrestant, a Prosegur la diferència salarial entre el màxim directiu i la nòmina mitjana és de 431 vegades; a Inditex, de 385 cops; i a ACS, de 271 vegades. *Grandes de España*. Ho escric mentre escolto la flamant ministra de Treball dient, a propòsit dels salaris mínims dignes imprescindibles, que no es poden trencar “les regles del mercat”. Ja comencem a acabar com sempre.

I encara més. Rere el paisatge devastat de la postcrisi i a les portes

DAVID FERNÁNDEZ

PERIODISTA I ACTIVISTA SOCIAL

Si es tracta d'humanitzar i civilitzar l'existència en comú, la lluita contra les desigualtats és neuràlgica

–diuen, diuen, diuen– d'una altra, el risc d'exclusió ha ampliat el setge: 1.831.000 persones, el 24,5% de la societat catalana, en risc d'exclusió social. Un 80% del jovent que no pot emancipar-se fins als 30 anys i 90.000 avis i àvies vivint sols a Barcelona. Gener permanent quan ja veníem d'un desembre amb ge-

bre que ens va aclarir, durant la campanya de recollida d'aliments, que 300.000 persones necessiten ajut alimentari complementari. Encara no s'ha inventat res pitjor que la realitat i un no pot deixar de pensar que el gran recapte, el de debò, es va fer amb el rescat de la banca: 65.725 milions d'euros. Dades oficials que expliquen, vampíricament, el gener col·lectiu que dura i perdura.

I que clarifiquen que de l'única fractura social cronificada i amb pinta d'aguditzar-se cada dia més se'n diu desigualtat. I és l'única que genera països diferents en un mateix país. És a dir, segregació social en un país que ja rutlla a tres terços desiguals. Un, el 45,5%, viu plenament integrat en el model social dominant. Però un 30% viu en la precarietat. I un 24,5% en risc d'exclusió social.

Malauradament, a la crisi social material cal sumar-hi la crisi ètica: la petjada neoliberal ha deixat un conxorregut argumentari classista i excloent que criminalitza la pobresa, culpabilitza els exclosos i responsabilitza els desemparats. Com que van de la maneta, qui no en té prou amb l'argumentari neoliberal recala en l'argumentari ultra i patriarcal: i la immigració i les dones reben tots les

garrotades. Dona i immigrant, doble garrotada: el 51,7% de les dones immigrants d'origen extracomunitari en risc de pobresa.

Al final, *laissez faire laissez passer*, vivim ja al país que va deixant de ser-ho, on l'*un sol poble* és força discutible i on creixen els no-llocs d'un no-país. Si més no per a les 53.000 persones –ara, avui, aquí– sense una llar digna. Hi ha massa gent –un de cada cinc, segons les dades oficials– a qui el gener costerut no és que els duri tot l'any, sinó que fa 12 anys de crisi i molts més, anteriors, de suposades vaques grasses, que viuen en crisi permanent i que no s'enrecorden de com van arribar al final del darrer mes, senzillament perquè no hi van arribar. Però la desigualtat no és casual, ni fatal ni accidental. És fonamentalment una decisió política premeditada, continuada i deliberada. No hi ha govern que ho aturi perquè fa temps que l'onada neoliberal fa desproveir els governs de la capacitat de modificar res. I no serà una pujada marginal de l'IRPF qui redrexi tant desfici.

Si del que es tracta és d'humanitzar i civilitzar l'existència en comú, la lluita contra les desigualtats és neuràlgica. Fa temps que ja no és la prioritat ni dels estats ni dels mercats ni del fals mite d'un model social europeu difunt. Davant la impotència de la política, la resignació com a dogma i la frustració de les demandes socials, cal pensar què fer. I potser, mentrestant, és l'hora de l'autotutela comunitària, de la solidaritat en xarxa i de l'auto-defensa democràtica: de construir per baix el que demoleixen per dalt. En caiguda lliure, el més útil sempre és i serà no tirar cap tovallola i suar totes les samarretes.

CARTES I MISSATGES

La dreia i els Goya

Sembla mentida fins on pot arribar l'ofensiva brutal i hostil dels partits de l'oposició, de dretes, en contra del nou govern espanyol que formen el PSOE i Podem. Els mitjans propers a aquesta dreia, coneguts com a caverna mediàtica, demostren un gran nivell d'hostilitat fins i tot en relació a la gala dels premis Goya. Han donat una visibilitat ben escassa als guardons en les seves edicions del diumenge 26 de gener, l'endemà mateix de l'entrega dels premis. A diferència de l'any passat, no apareix la notícia en la portada de cap d'aquests diaris, i a les pàgines interiors fan referència a la gala però no al que és realment important, els guanyadors d'aquest any, probablement perquè la gala va acabar massa tard.

És sorprenent que els que sempre fan ostentació del seu (suposat) patriotisme i de la seva (presumpta) espanyolitat siguin ara els que estiguin disposats a menystenir el cinema i, per tant, la cultura espanyola per poder anar contra el govern del *traïdor* Sánchez.

JOSEP VILÀ BATLLE
OLESA DE MONTSERRAT

L'audiència dels ulls tancats

Diuen que a la nit TV3 va emetre al 30 minuts el documental *Beirut: infàncies robades*. Mostrava la realitat dels infants sirians que viuen refugiats al Líban i com l'esforç per sobreviure feia molt dures les seves vides. Al mateix temps s'emetia *Operación Triunfo (OT)* a La 1 de Televisió Espanyola, el programa de telereality que pretén formar cantants. *OT* va liderar l'audiència a Catalunya. Per què preferim mirar el concurs de música que el reportatge dels nens refugiats? Vivim en una societat en què preferim tancar els ulls i no veure la realitat que tenim tant a casa nostra com a 3.000 km de distància. Ja ho deia John Lennon: “Viure és fàcil amb els ulls tancats”.

JENNIFER ROCA CIVIT
IGUALADA

Estimat Delta

Has estat un dels protagonistes indiscutibles dels últims dies als mitjans, motiu de reunions entre alts càrrecs, als

bars, als centres educatius, al carrer. Ara bé, no t'emocionis gaire. Malauradament, no has estat el protagonista de la setmana a l'hora d'encapçalar bones notícies. Intueixo que passarà el que sempre passa en aquests casos: les coses es troben a faltar i es valoren quan ja no es tenen, quan ja és massa tard per recuperar-les. Esperem que amb tu, però, no sigui massa tard. Però ¿i aquells que no han tingut la sort de coneixet? Potser, per això, no t'han cuidat com haurien d'haver-ho fet tenint en compte que ets un dels hàbitats aquàtics més importants del Mediterrani occidental.

Reconec que et vaig conèixer tard perquè no era gaire conscient de la teva bellesa però, des d'aquell dia, et recordo sovint, i sempre que ens referim a espais naturals, riquesa de flora i fauna, llacunes, platges, arrossos i mol·luscos, parlo de tu. Se'm trenca el cor quan veig hectàrees d'arrossars inundades, viviers de mol·luscos i passejos marítims destrossats, espècies de flora i fauna amenaçades... Sí, Delta, actuarem i de seguida. Sabem que no és fàcil, però ningú ha dit que fos impossible. Ho aconseguirem. Sigui quina sigui la so-

lució, hi serem, donant-te suport. Sigues fort, com sempre. La unió fa la força.

GEMMA MONREAL RIUS
LA FATARELLA

Masclisme i cinema

Veig a Twitter que l'actriu Sara Sálamo crítica la crònica –per dir-ne d'alguna manera– d'*El Mundo* sobre els estilismes de la gala dels Goya. Clico sobre l'enllaç de la notícia i no puc creure el que lleigeixo. ¿Com és possible, que en ple segle XXI, una periodista pugui dir aquest seguit d'animalades sobre altres dones? Com a exemple, sobre Sálamo diu: “Pues está muy buena esta chica, se ha recuperado muy bien del parto... es carne de revista femenina, sí... y del corazón, dado su noviazgo con futbolista...” Fastigos.

CARMEN SÁNCHEZ
BARCELONA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

@diariARA facebook.com/diariARA @cartes@ara.cat Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat